

ZAČENJA SE SETEV OZIMNIH ŽIT

Smo na začetku setve ozimnih žit, ki se začneta s setvijo ječmena in rži. Uspeh pridelave je v veliki meri odvisen od vremenskih razmer in rastnih pogojev, ki jih naše njive nudijo. Za pridelavo čimveč kakovostnega zrnja pa je enako pomembna tudi dosledna agrotehnika pridelovanja; ustrežna priprava tal za setev in temeljno gnojenje, pravočasna in kakovostno izvedena setev, dognojevanje ter varstvo pred pleveli, boleznimi in škodljivci celotno rastno dobo. Spodbuja se cenejša in ohranitvena obdelava tal, ki bo kljub temu ustrežna za dober razvoj žit in pravočasno setev.

Različne vrste žit imajo različne zahteve po talnih pogojih. Zato jih poskusimo posejati na tiste njive, ki jim bodo omogočale kar najboljšo rast. Na boljših njivah, na globokih in ilovnatih tleh, bo dala najboljše rezultate pšenica, srednje poznih sort, poznejši ječmeni ter tritikala. Ne pozabimo, da je za dobro rodovitnost bistvenega pomena tudi ustrežna kislost tal (pH nad 6,5). Ukrep apnenja z naravnimi mletimi apnenci se lahko izvede še ob obdelavi tal ali kasneje, po vzniku, ko bodo tla bolj nosilna. Na kislih tleh pa lahko še vedno uspešno pridelamo rž ali tritikalo. Njive na lahkih, plitvih tleh bodo ob sušnih razmerah dale bolj zanesljiv pridelek, če jih posejemo z ranejšim ječmenom, zgodnjimi sortami pšenice ali ržjo. Za pridelavo pire in drugih prednic pšenice ustrezajo skromnejša tla, saj setev na bolj rodovitna povzroča težave s poleganjem teh žit. Višje in kakovostne pridelke žit lahko pričakujemo le ob pestrem **kolobarjenju**, ko žita sledijo deteljno travnim mešanicam, lucerni ali krompirju. Žita so občutljiva na pravilno vrstenje oz. kolobar. Sama sebe slabo prenašajo zato jih po 2-3 letih neprekinjene pridelave, enako obdobje ne gre pridelovati na isti njivi. V teh zahtevah je izjema rž, ki sebe dokaj dobro prenaša.

Ključnega pomena za uspešno pridelavo žita je poleg naštetega tudi izbor prave sorte glede na naš način in pogoje pridelave. Ta odločitev je zaradi velike ponudbe različnih sort strnih žit še težja. S tem namenom vam priporočamo **Izbor priporočenih sort pšenice, ječmena, rži in tritikale**. Tudi letošnjo sezono so ga pripravili na Kmetijskem inštitutu Slovenije in ga najdete tudi na spletni povezavi: <http://www.kmetijskizavod-nm.si/>. Opis je pripravljen v preglednicah, z navedbo glavnih lastnosti posameznih sort, ki so tip klasa, višina rastline, čas dozorevanja, poraba semena, višina in kakovost pridelka ter odpornost na bolezni in poleganje.

Mateja Strgulec, KGZS Zavod NM